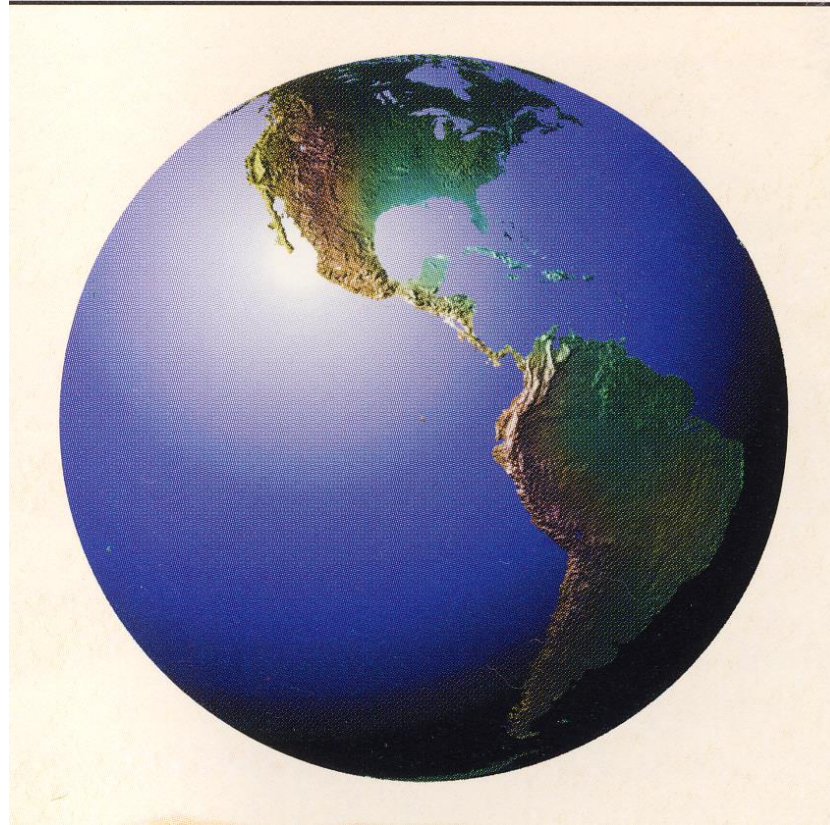

AMERIKA

SDZ, str. 50, 51, 52, 53

Amerika - definicija

- Amerika je ime velike kopnine, ki leži na zahodni poluti, med Atlantskim oceanom na vzhodu in Tihim oceanom na zahodu.

Naravnogeografsko jo delimo na **Severno Ameriko** in **Južno Ameriko**, povezuje pa ju ozek pas kopnega, ki ga imenujemo **Srednja Amerika**.

- prepiši

Animacija: odkrivanje
Amerike SVAROG

preberi

Celino je odkril leta 1492 Krištof Kolumb.

Iz Kolumbovega otroštva in mladosti ni znanega prav veliko. Bil je iz Genove. Živel je v Portugalski, kjer ga je florentinski učenjak Paolo Toscanelli navdušil nad iskanjem zahodne - krajše pomorske poti do Indije. Tako je konec 15. in v začetku 16. stoletja v upanju, da bo našel morsko pot do Indije, kar štirikrat obplul Ameriko.

Španska kraljica Isabela in kralj Ferdinand sta mu ponudila tri ladje: Pinto, Nino in Santa Marijo. Z devetdesetčlansko posadko je Kolumb, **17. aprila 1492**, odjadral iz pristanišča Palos.

Plul je mimo Karibskega otočja in 12. oktobra zjutraj, istega leta, pristal na Bahamskem otoku San Salvador in ga v imenu Španije, prepričan da je v južni Aziji, zavzel. Od tod so odpluli na severno obalo Kube, kjer so Španci, kot prvi Evropejci, **spoznali koruzo, tobak in sladki krompir**. Poveljujoča ladja Santa Marija pa je nasedla na Haitiju, zakar se ji je bilo potrebno odreči. Pred odhodom je, 25. decembra 1492, na Haitiju ustanovil prvo špansko naselbino - Fort Novidad in v njej pustil 38 mož posadke. Vračal se je mimo Azorskih otokov in 15. marca 1493 priplul v Palos.

V Ameriko se je v naslednjih leti vrnil še trikrat.

http://images.google.si/imgres?imgurl=http://vsebine.svarog.org/images/content_manager/179/0b17fd40.gif&imgrefurl=http://vsebine.svarog.org/%3Fpage_id%3D179&usg=__-cPPHUNT8iHaVqB7t3pF4JiN0i0=&h=212&w=127&sz=11&hl=sl&start=21&um=1&tbnid=ICC680MLS14mhM:&tbnh=106&tbnw=64&prev=/images%3Fq%3DAmerigu%2BVespucciju%26hl%3Dsl%26client%3Dfirefox-a%26channel%3Ds%26rls%3Dorg.mozilla:sl:official%26sa%3DG%26um%3D1

preberi

Celina je dobila ime po italijanskem raziskovalcu **Amerigu Vespucciju** (1454-1512), ki je na svojih treh potovanjih preko Atlantika raziskal del vzhodnih obal Amerike. Zaradi dejstva, da Evropejcem ta celina ni bila poznana, jo je Vespucci imenoval Novi svet.

http://images.google.si/imgres?imgurl=http://vsebine.svarog.org/images/content_manager/179/0b17fd40.gif&imgrefurl=http://vsebine.svarog.org/%3Fpage_id%3D179&usg=__-cPPHUNT8iHaVqB7t3pF4JiN0I0=&h=212&w=127&sz=11&hl=sl&start=21&um=1&tbid=ICC680MLS14

preberi

Latinska Amerika in Angloamerika

- Španci in Portugalci so postopoma zasedli večji del Srednje in Južne Amerike, vsilili svojo oblast in uvedli polvfevdalno družbeno ureditev. Zemljišča so organizirali v veleposestva, na katerih so morali delati staroselci, kasneje pa tudi iz Afrike pripeljani sužnji. Kot jezik sta se vse bolj uveljavljala španščina in portugalščina, ki obe izvirata iz latinščine, zato imenujemo Srednjo in Južno Ameriko tudi **Latinska Amerika**.

- V Severno Ameriko se je na začetku priseljevalo veliko Angležev, zato je angleški jezik postal osnova za sporazumevanje med številnimi kasnejšimi priseljenci. Zaradi tega imenujemo Severno Ameriko tudi **Angloamerika**.

Kaj štejemo pod Latinsko Ameriko?

Srednja Amerika

Amerika IX 1

6 Pol, XII-3

- španščina
- portugalščina
- francoščina
- ostali jeziki (nelatinski)

S kulturnega vidika je Srednja Amerika del Latinske Amerike, ki združuje 33 držav. Večina ljudi govori enega od romanskih jezikov - španščino, portugalščino ali francoščino.

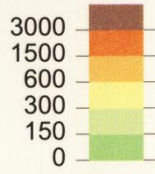

Meje Srednje Amerike

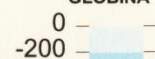
Srednja Amerika

— državna meja

NADMORSKA VIŠINA metri

GLOBINA

Srednja Amerika povezuje Severno in Južno Ameriko s širokim pasom kopna in verigo otokov, v dolžini 4000 km. Kateri dve glavni morji se zajedata v Srednjo Ameriko? (Mehiški zaliv, Karibsko morje)

Tikal, Gvatemala: Majevisko mesto, zgrajeno med letoma 600–900, zapuščeno okrog leta 1150. Odkrito je bilo v deževnem gozdu v dvajsetih letih tega stoletja. V Srednji Ameriki je veliko porušenih naselbin, podobnih Tikalu. Uničile so jih ekološko pogojene katastrofe pred prihodom Kolumba. Uničile so jih zaradi intenzivnega kmetovanja hitro izčrpala in ni mogla preživeti takratnih ljudstev, ki so bila odvisna od kmetovanja. Civilizacije so na hitro izumrle, razvaline pa pričajo o njihovi razvitosti. Nekatere zgradbe so visoke do 70 m.

prepiši

(Krištof Kolumb – 1492, Amerigo Vespucci)

NOVI SVET

AMERIKA

SEVERNA

SREDNJA

JUŽNA

(Ameriško Sredozemlje)

OŽINA TEHUANTEPEK

OŽINA PANAMA

ANGLOAMERIKA

(NASELILI ANGLEŽI)

LATINSKA AMERIKA

(NASELILI ŠPANCI IN
PORTUGALCI)

SEVERNA
AMERIKA

ATLANTSKI

SREDNJA
AMERIKA

OCEAN

TIHI

JUŽNA
AMERIKA

OCEAN

Podobnosti med SEVERNO IN JUŽNO AMERIKO

podobnosti	razlike
OBLIKA TRIKOTNIKA	PODNEBJE
RELIEFNA IZOBLIKOVANOST	RASTJE
NARAVNA BOGASTVA	PRST
NASELJEVANJE EVROPEJCEV	KULTURNE ZNAČILNOSTI
	GOSPODARSKA USMERJENOST
prepiši	

Značilnosti SREDNJE AMERIKE

OZEK PAS KOPNEGA

OTOKI V KARIBSKEM MORJU

MEHIKA

prepiši

POSLEDICE KOLONIZACIJE AMERIKE

- Preberi v SDZ str. 53
- Izpiši pozitivne in negativne posledice kolonizacije.
- Reši vaje v SDZ na str. 51, 52 in 53